

Beretning 2018

De store forandringer fortsætter

Udsvingene på danskuddannelsesområdet har de seneste år været meget markante, og således gik sprogcentret fra i 2015/2016, hvor der blev fastansat 60 nye medarbejdere, til i løbet af 2018 at nedlægge 40 stillinger grundet tilpasningen til aktivitetsnedgangen. Det har givet nogle udfordringer i organisationen, men sprogcenteret har formået at fastholde gode progressionstal for kursisterne, at få bragt økonomien i balance samt sikre en god fusionsproces i forbindelse med nedlukning af afdelingen i Helsingør.

Fortsat fokus på økonomi og økonomistyring

Sprogcentret har i årets løb arbejdet intensivt med takstberegnings- og økonomimodellen.

Takstniveauet baseres på aktivitetsprognose, kapacitetsbehov og budget, der tilsammen udgør afgørende styringsparametre i forhold til at opnå et takstniveau med konkurrencedygtige priser. Sprogcentret har siden 2017-priserne opnået en samlet takstnedsættelse på mindst 13 %.

Sprogcentret har sideløbende arbejdet med en beskrivelse af omkostningsdrivers, dvs. en styringsmulighed, som giver en umiddelbar effekt, herunder:

- Antallet af ugentlige lektioner, som sprogcentret tilbyder
- Holdstørrelse
- Kapacitetsbehov i øvrige ansættelseskategorier
- Øvrige driftsbesparelser

2018 slutter i balance, og der er som forventet ikke et stort overskud, der skal tilbagebetales til samarbejdskommunerne.

Som en del af Sprogcenter Nordsjællands fortløbende arbejde med en øget effektivisering og større gennemsigtighed af Sprogcenter Nordsjællands økonomistyring udsendes en halvårlig

ledelsesinformation til sprogcentrets samarbejdskommuner.

Lovændringer for S-kursister

Lovændringen vedr. deltagerbetaling for S-kursister blev vedtaget 4. juni 2018. Sprogcentret forventede en nedgang i antallet af S-kursister på 35-40 %.

Administration af deltagerbetaling ligger i sprogcentret. Der har været en udfordring med at etablere hensigtsmæssige betalingsmåder på alle sprogcenterets adresser, men der kan betales kontant, via Mobile Pay og bankoverførsel.

Sprogcenteret har løbende fulgt udviklingen af S-kursisternes ophørsårsager, og deltagerbetalingen har indtil videre ikke betydet så stor en nedgang i antallet af S-kursister som forventet.

Aktivitetsnedgang

Antallet af kursister, der har været tilmeldt i 2018, er faldet ca. 16 % i forhold til 2017.

Aktivitetsnedgangen skyldes følgende årsager:

- Generel aktivitetsnedgang. Flere kursister blev færdige, mens der ikke begyndte lige så mange kursister
- Lukning af afdelingen i Helsingør
- Nedgang i antallet af S-kursister grundet deltagerbetaling

Aktivitetsnedgangen har betydet omfattende nedlæggelse af stillinger. I løbet af 2018 blev der nedlagt 40 stillinger. Der har undervejs i denne proces været en god dialog med MED-udvalget på sprogcentret.

Som en følge af aktivitetsnedgangen er også en række lejemål opsagt. Det drejer sig om lejemål på Esnord Hillerød, i Frederikssund og i Helsingør.

Fusionsproces

I forbindelse med Helsingør Kommunes udtrædelse af samarbejdsaftalen pr. 31.12.2018 er lokalerne i Helsingør blevet opsagt, og der har i løbet af 2018 pågået en fusionsproces blandt medarbejderne fra afdelingen i Helsingør og sprogcentrets øvrige afdelinger. For at sikre en god fusionering af medarbejderne blev der nedsat en fusionsgruppe med repræsentanter fra alle medarbejdergrupper og afdelinger. Gruppen har bl.a. leveret anbefalinger til sprogcentrets ledelse om opmærksomhedspunkter og forslag til tiltag, der kunne befordre en ordentlig fusion.

Kompetenceudvikling og digitalisering

Pædagogisk udvikling

Der blev i 2018 etableret et pædagogisk udviklingsråd (PU), der består af repræsentanter fra sprogcentrets udviklingsteams samt fra sprogcentrets ledelse. Formålet med PU er at udvikle og understøtte en relevant pædagogisk udvikling på tværs af teams i Sprogcenter Nordsjælland. PU organiserer bl.a. pædagogiske eftermiddage og sikrer relevant vidensdeling og implementering af ny pædagogisk praksis.

I de pædagogiske udviklingsteams blev der gennem året bl.a. arbejdet med følgende udviklingssemner:

- Sammenhæng ml. praktik og dansk
- Gråzonesprog
- Motivation og fastholdelse

- Arbejdsmarkedsdansk på begyndermodulerne
- Udvikling af studiecenter
- Kollegial supervision
- Brug af holdsiden i Sharepoint
- Værkstedsundervisning og andre metoder
- Ordkendskab og morfologi

Udviklingsarbejdet for første halvår mundede ud i en artikelsamling, som blev udgivet i bogform "Pædagogisk udvikling 2018 – vi er altid på vej".

I august blev der afholdt fælles pædagogisk dag med temaet "Kvalitet i den beskæftigelsesrettede danskundervisning" med inspirerende input fra Michael Svendsen Pedersen.

Sharepoint – holdside/web-baseret klasserum

I 2018 igangsatte en arbejdsgruppe udvikling og tilpasning af "holdsiden" i sprogcenterets Sharepoint-løsning. Holdsiden giver mening for både kursister og lærere, fordi den giver mulighed for:

- Kontinuitet i læringen på trods af kursisters fravær
- Kursisterne har mulighed for at følge med i, hvad der er foregået i undervisningen, selv om de ikke har været til stede, orientere sig i hjemmearbejde, deltage i holdets kommunikation mv., og det kan de via pc, iPad eller smartphone.
- Synlig læring, så kursister, medlærere og vikarer kan følge med
- Ensartethed – holdsiden, kursisten møder, ser ens ud, uanset hvilket hold de er tilmeldt. Kursisten skifter automatisk holdside, hvis de skifter hold i Ludus.
- Generel IT-oplæring af kursisterne. Vigtigt, da der er en forventning om, at alle i Danmark er digitale borgere

Fraværsregistreringssystem – UMS

Der blev i 2018 implementeret et nyt fraværsregistreringssystem, UMS, hvor kursisterne via en App kan melde fravær. I systemet kan sagsbehandlere få overblik over fraværsprocent,

fraværsårsag, borgerens skema samt månedssrapporter.

Ordinær moduldansk og andre undervisningstilbud

Kerneopgaven for Sprogcenter Nordsjælland var også i 2018 moduldansk på de 3 danskuddannelser, og der var som alle tidligere år flest kursister på danskuddannelse 2. Derudover indgår sprogcentret løbende i samarbejde med kommuner og virksomheder om særligt tilrettelagt forløb.

Søjlehold

Tilgangen af de mange nye flygtninge i 2015/2016 medførte en stor vækst på DU1 og dermed en ændring af profilen på denne danskuddannelse. En del kursister "faldt ned" mellem DU1 og DU2, og sprogcenteret igangsatte derfor et forsøg, der skulle sikre danskfaglige kompetencer hos DU1 kursister, så de kunne DU-skifte til DU2 og afslutte deres danskuddannelse med en PD2.

Målgruppen har været kursister, der starter på DU1 enten som analfabeter eller som latinske analfabeter, og som har så hurtig en progression, at de tilegner sig det danske sprog og relevante læringsstrategier, så de efter 1-1,5 år kan afslutte modul 4 på DU1 og flyttes over på DU2, modul 3 start. Sprogcenteret samlede disse kursister på skræddersyede hold på DU2, hvor undervisningen blev varetaget af lærere fra DU1, og holdstørrelsen svarede til holdstørrelse på DU1.

En forudsætning var, at kommunen og jobcentrene støttede op om planen. Praktik og arbejde skulle lægges de dage, hvor der ikke var undervisning, og kursisterne skulle have lov at fortsætte i undervisning i 18 måneder. Desuden skulle kommunen være indstillet på at betale start og slut-takster for modul 1 til 4 på DU1 og derefter fra modul 3 til modul 6 på DU2. På det søjlehold, der afsluttede i december 2018, bestod 8 kursister PD2.

IGU-hold

Der blev i januar 2018 igangsat særlige moduldansk-hold for kursister i IGU forløb. For at kursisterne kunne fastholdes både i deres IGU-ansættelse og i danskundervisningen, blev deres danskundervisning samlet med 6 lektioner hver fredag. Der har været løbende til- og afgang fra holdene, og der har i snit været tilmeldt mellem 8 og 18 kursister på de to hold – et DU1 hold og et DU2 hold.

Barselsdansk

I foråret 2018 indgik sprogcenteret i et samarbejde med Helsingør Kommune om danskundervisning til kvinder, som pga. barsel ikke var tilmeldt ordinær danskundervisning.

I forløbet med barselsdansk mødte kvinderne fire timer to gange om ugen. Børnene var med, og der var tilknyttet en familievejleder til projektet.

Danskundervisningen tog udgangspunkt i de emner, der lå i aktiviteterne med familievejlederen, og der var et tæt samarbejde mellem familievejlederen og danskunderviseren. Undervisningen var i 2018 modultakstfinansieret, men det bliver lavet om for 2019, idet undervisningen hovedsageligt er fokuseret på det mundtlige og desuden ikke har det arbejdsmarkedsrettede fokus.

Studiecentre

Der blev i 2018 oprettet bemandede studiecentre på sprogcentrets afdelinger i Hillerød, Frederikssund og Helsingør. Studiecentret er et supplement til holdundervisningen, hvor kursisterne kan arbejde med fx hjemmeopgaver eller træning til modultest og prøver. Desuden kan en kursist skemalægges med lektioner i studiecenteret, hvis arbejde eller praktik kommer i vejen for en eller to skemadage på kursistens ordinære hold. Studiecentret har åbent alle hverdage, og der er altid en lærer tilstede i studiecentrets åbningstid.

SN Ung

I løbet af 2018 har der været omkring 60 kursister på seks forskellige hold på SN Ung.

I 2018 havde SN Ung to fællestemaer. Det ene handlede om uddannelse, som afsluttedes med en uddannelsesmesse for de andre kursister på hele SN, og det andet handlede om fritidsjob og fritidsaktiviteter i Danmark. Det er vigtigt for SN Ung at få kursisterne ud og se dele af lokalmiljøet – såvel som vigtige institutioner i Danmark.

SN Ung deltog bl.a. i Ungdommens Folkemøde og i uddannelsesmessen i Frederiksborghallen. I forbindelse med temaugerne blev der arrangeret besøg på en lang række uddannelsesinstitutioner, sportsklubber, musikskolen og forskellige arbejdspladser i Hillerød, hvor man kan få et fritidsjob.

SN Ung blev evalueret af driftskommunen, Hillerød Kommune, i juli 2018. Evalueringsrapporten bygger primært på interview med kursister, og den konkluderer, at de unge kursister er tilfredse med at gå i de særlige ungeklasser.

SN Ung arbejder målrettet med kursisternes almene dannelse, læringstilgange samt uddannelsesparathed. Dette uddannelsesfokus i undervisningen understøtter kursisternes motivation for at begynde en uddannelse.

Berendsen vaskeri i Ølsted

Til og med februar 2018 fortsatte skole- og praktiksamarbejdet med Berendsen vaskeri og hhv. Frederikssund og Halsnæs Kommuner, hvor sprogcenteret forestod daglig danskundervisning af praktikanter på vaskeriet i tæt samarbejde med kommunerne og med vaskeriet omkring progression og undervisningens indhold.

Endvidere forløb gennem hele 2018 et danskhold for ansatte på vaskeriet. Undervisningen lå på tidspunkter, der passede med vaskeriets

skifteholdstider, hvilket gjorde, at kursister, der ellers havde svært ved at komme til undervisning, fik mulighed for det. Kursisterne var på forskellige moduler på DU1 og DU2. Af disse tog én kursist i juni 2018 sin PD2 prøve, og tre kursister tog i december 2018 deres PD1 prøve.

Desuden varetog sprogcenteret frem til august 2018 eneundervisning for en praktikant med særlige behov, der var et forløb planlagt i tæt samarbejde med vedkommendes kommune og med vaskeriet.

”Små skridt”

Sprogcenteret indgik i 2018 som samarbejdspartner i Gribskov Kommunes projekt ”Små skridt”.

Projektets overordnede mål var at fremme integrationen på arbejdsmarkedet gennem et tværfagligt håndholdt forløb for aktivitetsparate kvinder i integrationsprogrammet. En af udfordringerne for målgruppen er meget langsom progression i deres danskindlæring. Danskundervisningen var forlagt til jobcenteret i Gribskov to gange ugentligt. Undervisningen lagde sig op ad og understøttede de temaer og aktiviteter, kvinderne deltog i, i de andre tilbud, med fokus på mundtlig dansk – dvs. ord, udtryk og sproghandlinger.

Chaufføruddannelse

Samarbejdet med DEKRA om deres chaufføruddannelse fortsatte gennem hele 2018, hvor der blev gennemført 3 forløb:

- 17/11-17 – 7/2-18: 17 deltagere
- 12/3-18 – 31/5-18: 12 deltagere
- 17/9-18 – 11/12-18: 13 deltagere

Kursisterne kommer fra kommuner i hele Storkøbenhavn. Alle danskuddannelser er repræsenteret. Kursisterne bliver optaget på baggrund af en samtale med deltagelse af en repræsentant fra DEKRA og en vejleder fra sprogcenteret.

I tæt samarbejde med kørerlærerne fra DEKRA har sproglærerne udviklet en undervisningsmetode, som giver sig udslag på resultatet. I samarbejdets første forløb i 2017 bestod én person teoriprøven 1. gang. På sidste forløb bestod 7 personer teoriprøven 1. gang.

Som FVU undervisere har sproglærerne fokus på mundtlighed, ordkendskab, og læsestrategier med udgangspunkt i chaufføruddannelsens fagsprog. Det tætte samarbejde understøtter den afgørende fordel, at FVU undviserne erhverver sig et indgående kendskab til chaufføruddannelsens indhold, og omvendt at faglærerne får et indgående kendskab til de metoder, der anvendes.

Mht. job fortæller DEKRA, at næsten alle, der har deltaget i forløbet er i arbejde. Ofte i et job med løntilskud til en start.

Sommerskole

Der blev afholdt sommerskole på sprogcentret i uge 27, 28, 29 og 30 i 2018. Alle I1-kursister blev sat på hold, og øvrige kursister blev tilbudt undervisningen med en bindende tilmelding. Sommerskolen bestod af moduldansk, og der var dagundervisning 2 x 6 lektioner om ugen på alle afdelinger af sprogcentret. Der blev etableret store hold, idet sprogcentret havde en forventning om, at ikke alle kursister ville møde.

Der kørte i alt 20 hold. Det generelle billede af fremmødet lå på omkring 50 %.

En logistikmæssig udfordring er efterfølgende, at ressourcerne til sommerhøjskolen betyder, at der frem til 1. maj 2019 skal afholdes 35 ferieuger, mens alle undervisningsforløb er i gang.

Forberedende Voksen Undervisning (FVU) og OBU (Ordblindundervisning)

I 2018 blev der på sprogcenteret undervist 320 kursister pr. semester i FVU tilbud.

FVU-pakken blev i 2017 udvidet med faget FVU Start, som er målrettet kursister, der har dansk som andetsprog og især skal styrke det mundtlige ordforråd. Der var dog fortsat i 2018 flest hold i FVU Læs, der er beregnet på at styrke kursisternes læse- og skrivefærdigheder.

Den samlede fordeling af hold i 2018 så sådan ud:

	Starthold	Læsehold	Matematik	OBU
Hillerød	2	10	4	2
Frederikssund	1	3	2	2
Frederiksværk	1	1	0	0
Helsingør	1	4	1	0

Tilbuddet til ordblind fordelte sig i 2018 på to faste hold i Hillerød (hhv. dag- og aftenhold) og et daghold i Frederikssund. Undervisningen har stor betydning for de kursister, der har ordblindhed som barriere i dansktilgængelsen. I alt blev 14 kursister testet ordblind.

Sprogcentret nåede i 2018 op på i alt 35 undervisere, der har efteruddannelse inden for FVU, heraf 8 matematiklærere og 6 ordblindelærere.

Prøvestatistik

Sprogcenter Nordsjælland er prøveafholdende udbyder på både de afsluttende danskprøver, indfødsretsprøven og medborgerskabsprøven.

Deltagerantal og beståelsesprocent på de 3 danskprøver fremgår af nedenstående:

Forår/sommer 2018

PD1	deltagere	bestået	Best. %
Kursister	37	33	89,2
Privatister	1	1	100,0

PD2	deltagere	bestået	Best. %
Kursister	141	137	97,2
Privatister	44	40	90,9

PD3	deltagere	bestået	Best. %
Kursister	50	46	92,0
Privatister	27	12	44,4

Efterår/vinter 2018

PD1	deltagere	bestået	Best. %
Kursister	39	36	92,3
Privatister	1	0	0,0

PD2	deltagere	bestået	Best. %
Kursister	147	144	98,0
Privatister	42	39	92,9

PD3	deltagere	bestået	Best. %
Kursister	49	42	85,7
Privatister	18	9	50,0

Til indfødsrets- og medborgerskabsprøverne ser tallene således ud:

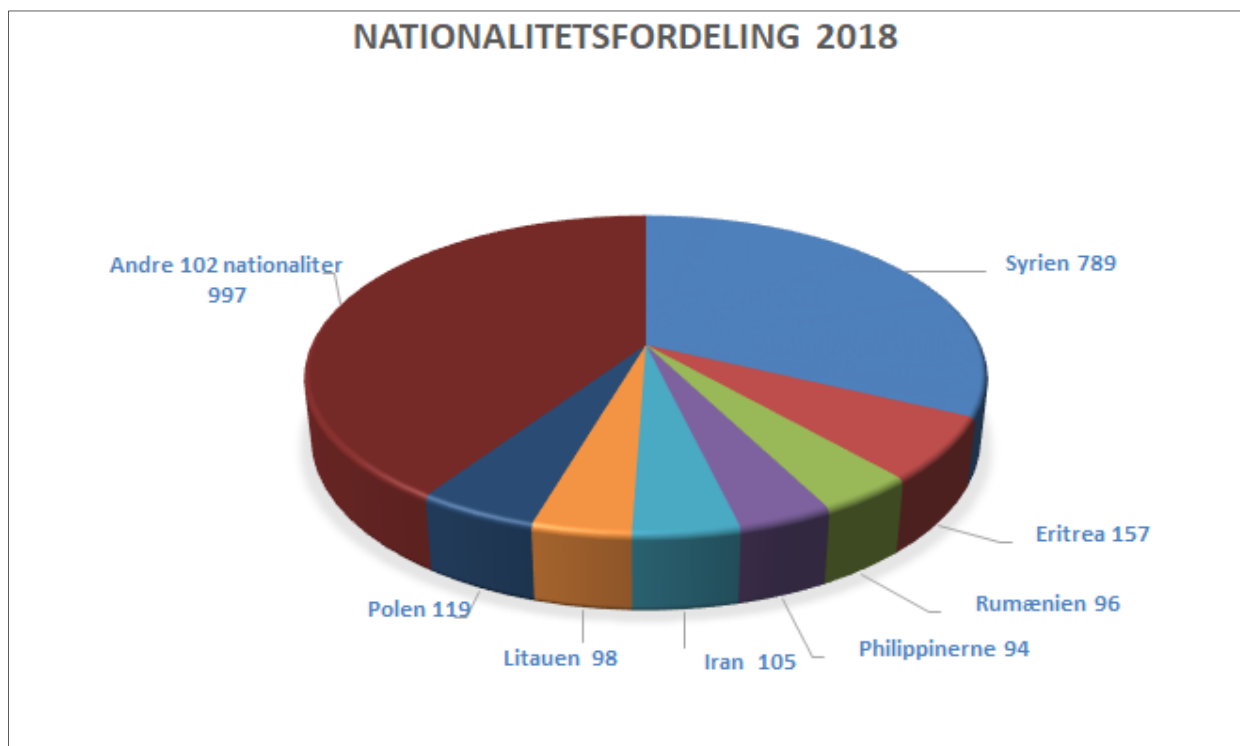
2018	Sommer		Vinter	
	Antal	Best.%	Antal	Best.%
Indfødsret	134	55,2%	182	52,7%
Medborger	18	83,3%	20	55%

Statistik over kursister

I 2018 var 2455 kursister tilmeldt undervisningen på sprogcentret, hvilket er et fald på cirka 16 % i forhold til 2017. Fordelingen på dag- og aftenhold er uændret - ca. 65 % fulgte undervisningen på daghold og 35 % på aftenhold.

Fordeling efter nationalitet

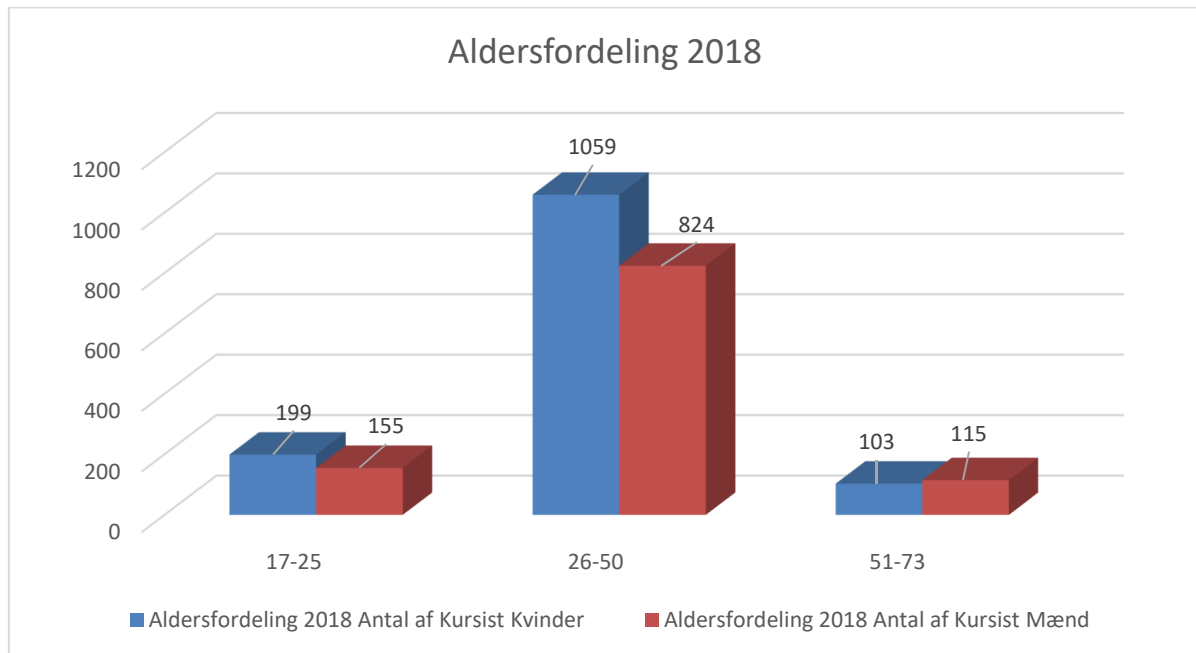
Kursisterne fordelte sig i 2018 på 109 forskellige nationaliteter, og kursister fra Syrien er fortsat den største gruppe, de udgør 32 % af kursisterne. 41 % af kursisterne fordeler sig på 102 forskellige nationaliteter.

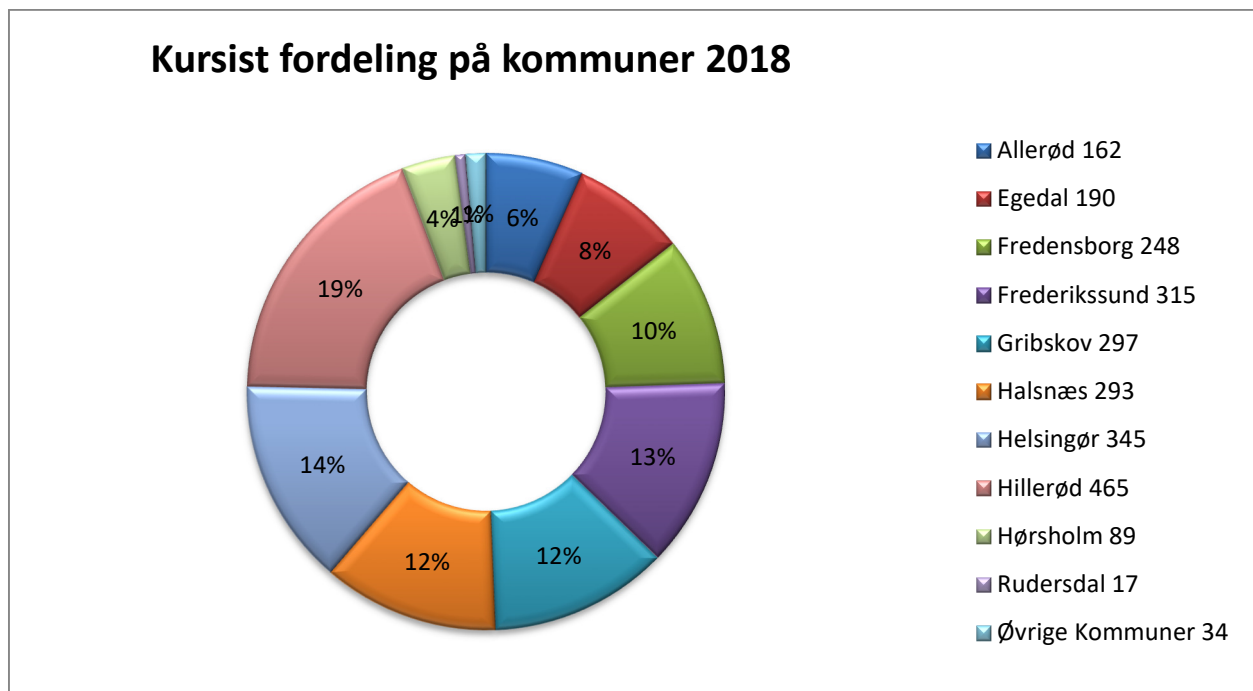
Syrien	32%
Eritrea	6%
Rumænien	4%
Philippinerne	4%
Iran	4%
Litauen	4%
Polen	5%
Andre 102 nationaliteter	41%

Fordeling på køn og alder

Ud af 2455 kursister var 1361 kvinder og 1094 mænd. Dvs. der ligesom i 2017 er et mindre overtal af kvinder. Procentvis fordeler det sig med 55 % kvinder og 45 % mænd. Der er ingen væsentlige ændringer ift. 2017.

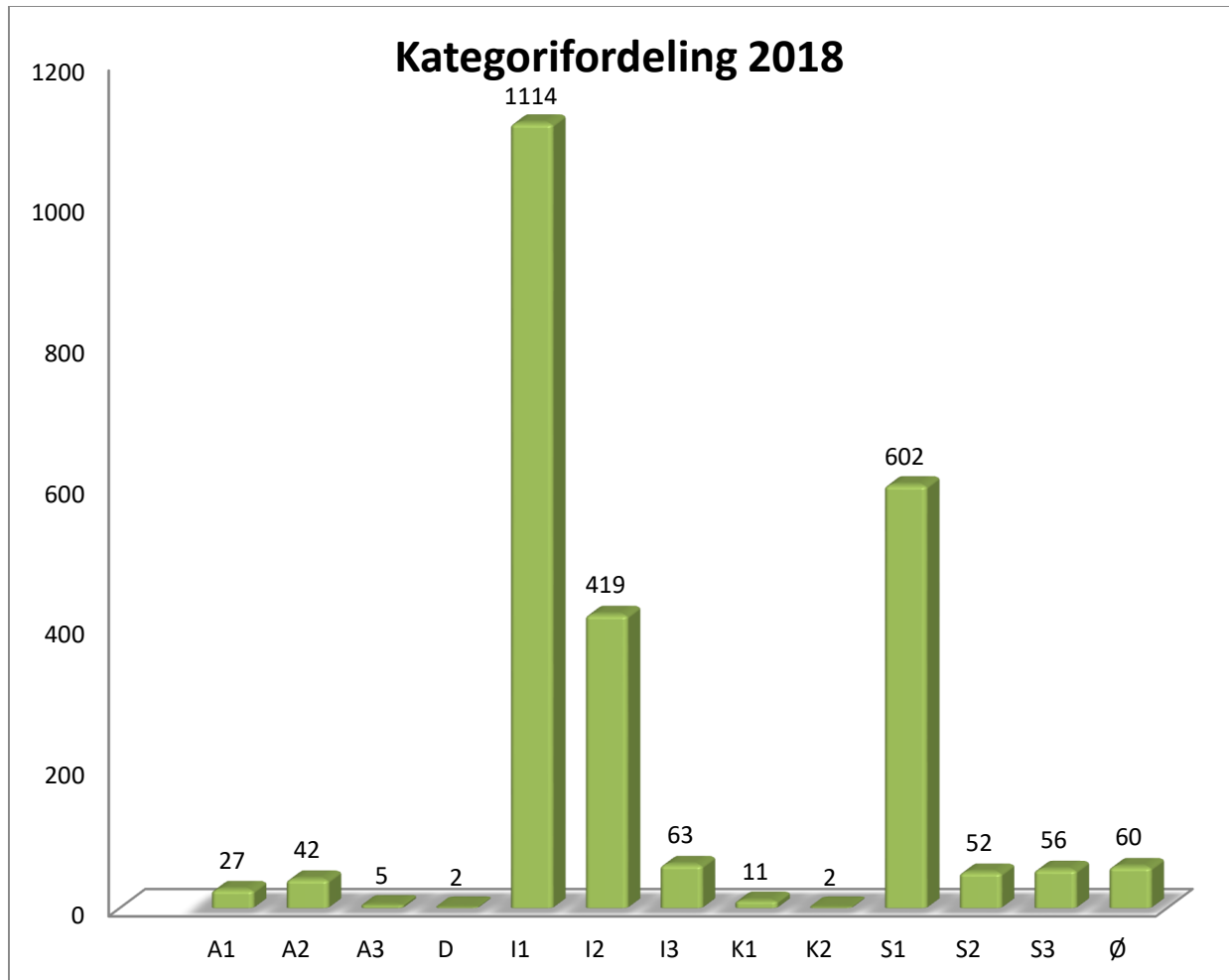

Fordeling på kommuner

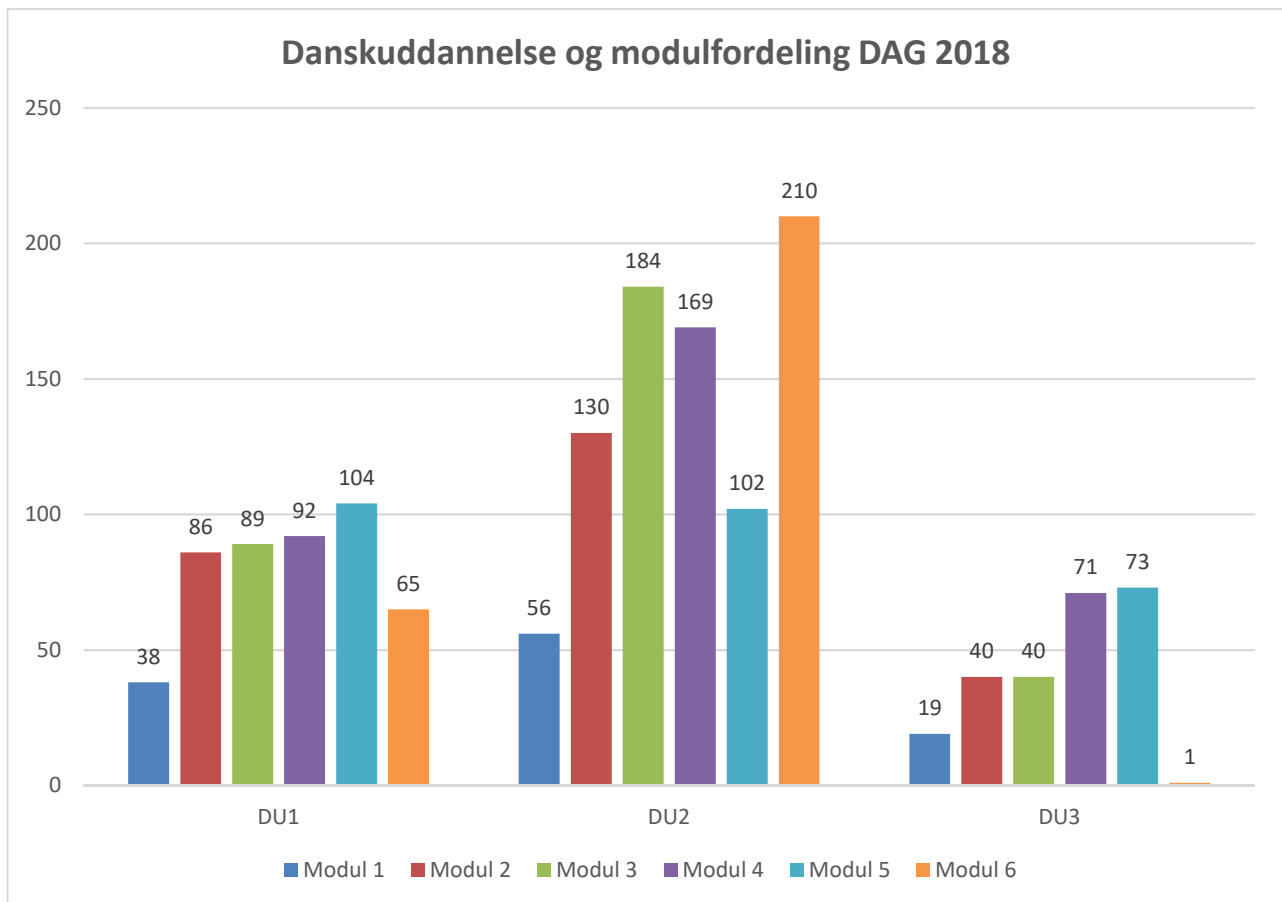
Kursistfordelingen på kommuner er stort set uændret ift. 2017 – der er ikke sket nogen større forskydninger.

Fordeling på lovkatogrier

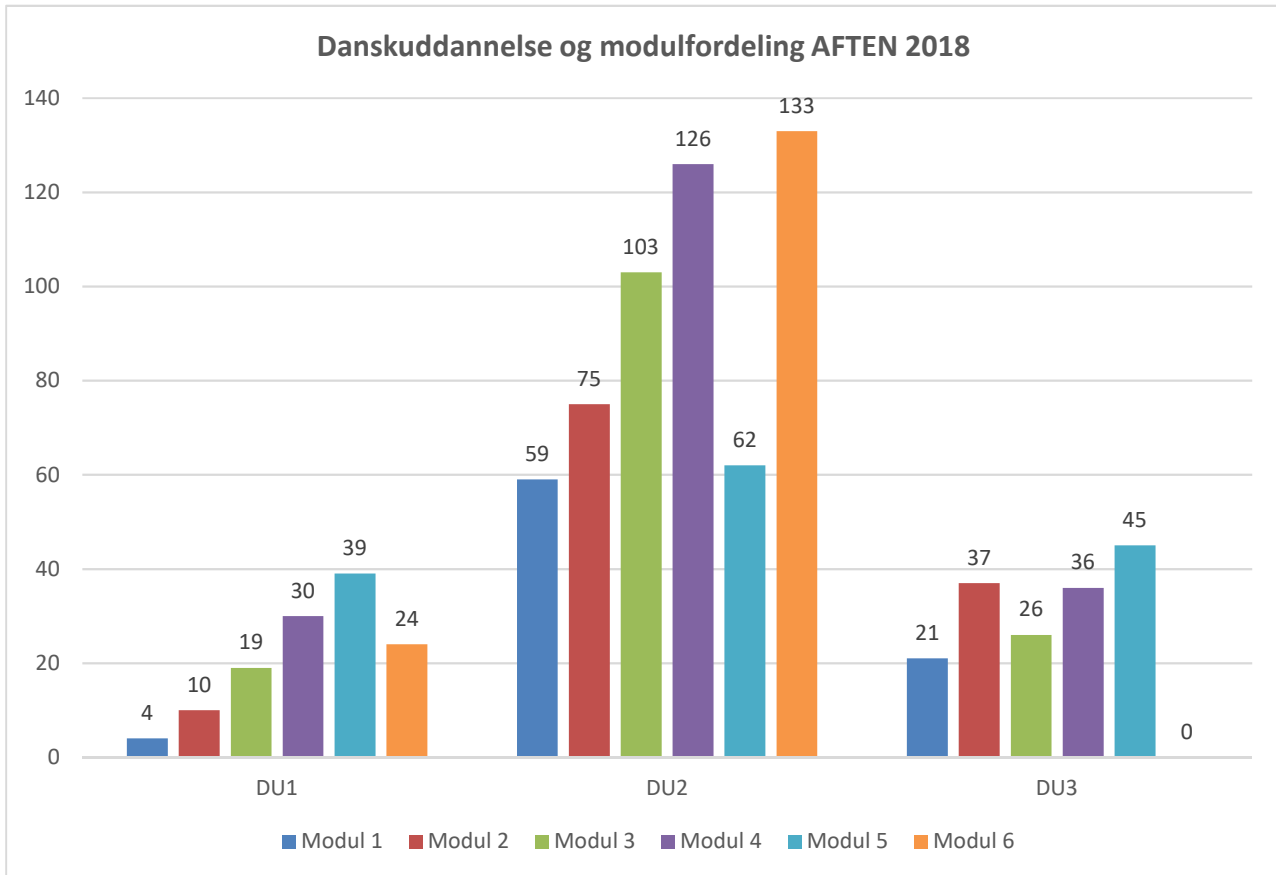
Som det fremgår af grafen var I1-kursisterne stadig den største gruppe på sprogcenteret, men den andel, de udgjorde, er faldet fra 50 til 45 % af det samlede kursistantal i 2018. Knap 50 % af kursisterne var selvforsørgende.

Fordeling på danskuddannelse og modul i dagundervisningen

Det er fortsat DU2, der udgør den største del af kursisterne i dagundervisningen, nemlig 55 %. Andelen af DU1 udgør som i 2017 omkring 30 %, og også gruppen af DU3 kursister ligger på nogenlunde samme niveau som i 2017 med 14 %.

Fordeling på danskuddannelse og modul i aftenundervisningen

Den procentvise fordeling på de tre danskuddannelser i aftenundervisningen er stort set uændret ift. 2017. DU2 kursisterne udgjorde igen klart den største gruppe med 65 %, DU3 udgjorde 21 %, og på DU1 var der en mindre stigning fra 10 % i 2017 til 14 % i 2018.